

ERDÉLYI GAZDA

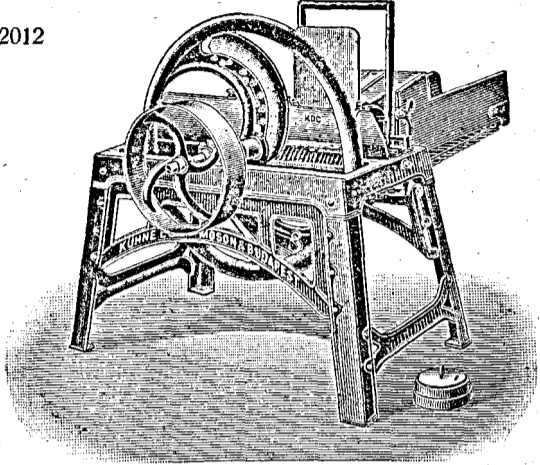
XLIII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1911. Január 15.

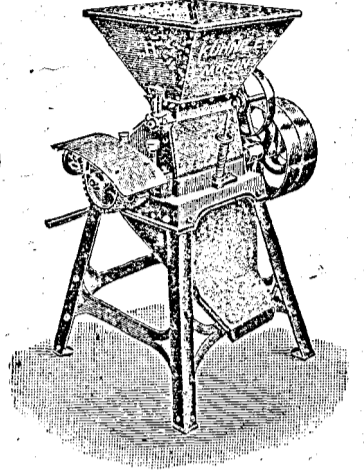
3. SZÁM.

Szecs kavágókat, kukoricaszártépőgépeket, répavágókat, darálógépeket, morzsolókat és füllesztőket,

2012

motorhajtásu
takarmánykészítő
berendezéseket

tejgazdasági felszereléseket

elismert elsőrendű kivitelben szállit:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár r.-t. MOSONBAN

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a. Fiokraktárak: Debrecen és Temesvár.

Terményeinket a legkedvezőbbben a
Székely Gazdák Szövetkezeté-nél, Marosvásárhelyt

értékesíthetjük.

2336

Ugyanott az összes aratási és cséplési szükséglet
legelőnyösebb beszerzési helye.

Báró Kemény József Hungária Gépgyár
betéti társaság D É V A.

2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzín- és nyersolajmotoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrlő és fűrészmalomok tervezete és építése. — Vizvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárat bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és automobilk javítására.

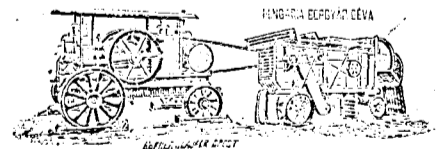
Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások. Automobil-garage.

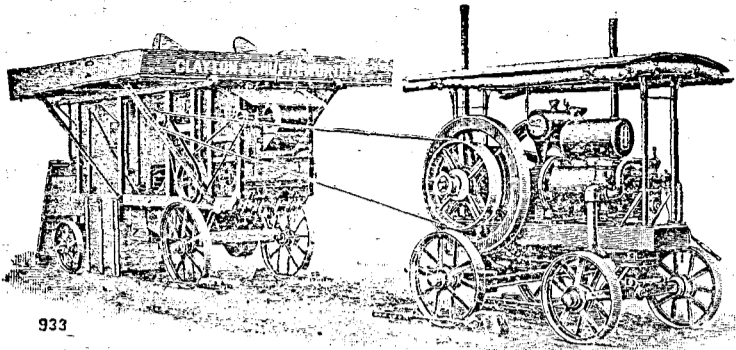
Az amerikai „Milwaukee” arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképviselője

Olcso árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

Kolozsvárt nagy raktár.

Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képviselte.

Nyersolajmotorok,

Szivógázmotorok,

Benzinmotorok

és

Kenő olajok.

Erdélyi Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
Ferenc József-ut 31 Szám
Sürgönyeim: Coloniale Kolozsvár.
Dr. Osztián Olivér és Társai
Telefon interurban: 934. SZ.

Műszaki

cikkek.

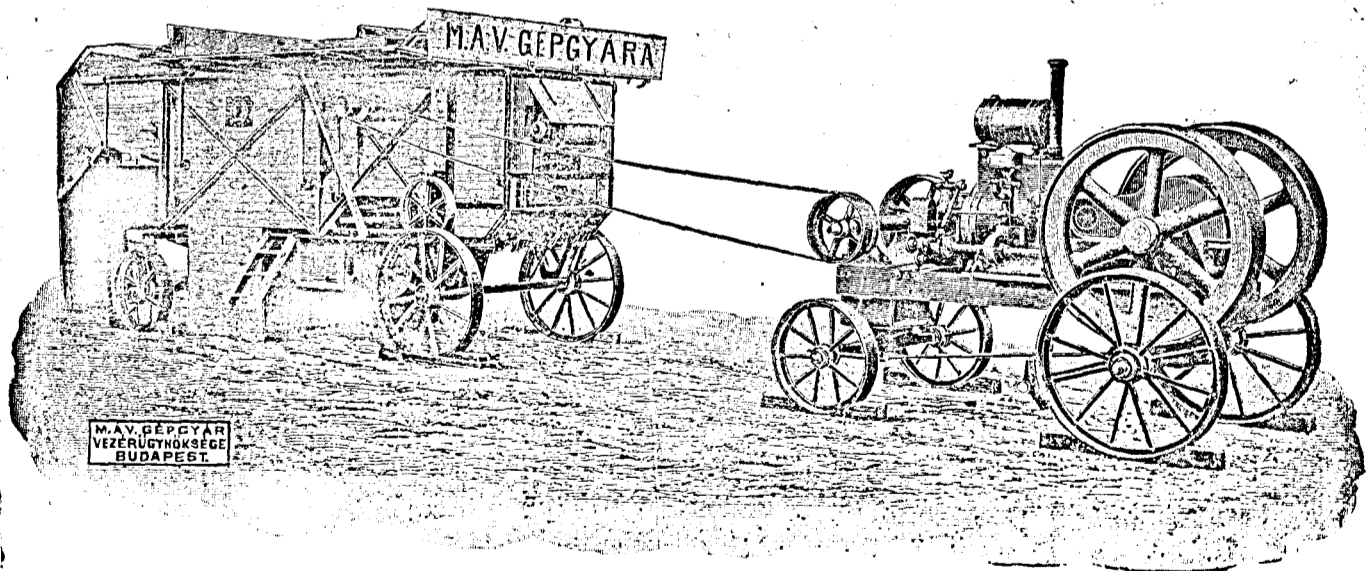
2485

Kérjen ajánlatot!

Legújabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

tulszárnyalnak minden más gyártmányt.

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügnöksége, BUDAPEST.

ERDÉLYI GAZDA

AZ »E. G. E.« TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
½ ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASISZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

**Kérjük az
előfizetéseket
megújítását!**

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Az örökösödési illeték.	25
„A husdrágaság és a magyar szarvasmarha“. Dr. Szentkirályi Akos. I.	25
Gyakorlati útmutatás a vértetű irtására. Jablonovszki József.	27
„Miért üldözzük a turkesztáni lucernamagot?“ Schmidt Oszkár.	29

Tárca:

Az Erdélyi Gazdasági Egylet története 1844— 48-ig. Lécfalvi Sipos Kálmán. XV.	26

Kisebbszakközlemények.	30
Kormányintézkedések.	30
Vegyes közlemények.	30
Hirdetések.	30

Az örökösödési illeték.

Magyarországban soha komolyan nem vették az örökösödési kérdéseket. Az örökjog kodifikálását hagyták arra, az időre, a mikor valamelyik politikai párt méhéből megszületik a magyar általános polgári törvénykönyv, a melynek az eddigi hiánya szünetelt a negyven évvel meghaladott alkotmányos életnek, hanem a kicstár, az mindig ott volt, ahol örökösök hunyta le fáradt szeméit és síró, vagy nevető örökös kereste a nagy jogosigényét. Másutt parlamenti válságok törtek ki az örökösödési kérdések ilyen, vagy amolyan rendezésének tervei körül; a francia, valamint a német közélet igazi forradalmi hangulatba került egy-egy örökösödési adókérdés bonyodalmai miatt.

Nem így van minálunk a hol Lukács László pénzügyminiszter annak a kellemes helyzetnek örvend, hogy a közvélemény minden mozdulása nélkül a törvényhozás elé terjeszthet egy javaslatot, amely a kincstár javára ismét harácsolhat a polgároknak egymásra szálló vagyonából.

Ennek a veszedelmes javaslatnak a címe nagyon ártatlan. Ime ez az: Törvényjavaslat az 1837 évi XLV. törvénycikk 3, 4, 5. szakaszainak módosításáról. Megállapítja a pénzügyminiszter, az ő javaslatában, hogy elavult az a

kulcs, amely az idézett törvénycikkben szabályozta az ingatlanok értékének megállapítását a kincstári illetékek kiszabásánál. És a régi kulcs helyett újat dug a fiskalizmus által furtlyukba, a mi pénzügytechnikai nyelvre átvette így nyitja meg a polgárok zsebeit.

A javaslat éppen 30%-kal akarja emelni a földadó alá tartozó ingatlanok, 2—6. illetéleg 42, 85%-kal a házbéradó alá és csekély 150%-kal házosztályadó alá eső ingatlanok eddig törvényszerű legkisebb értékét. Nevezetesen a föld értékének megállapításánál a kataszteri tiszta jövedelem 26-szorosát kívánja a mostani 20-szoros helyett minimumul megállapítani, a házosztályadó alá eső ingatlanoknál pedig az adó 60-szoros helyett 150-szerecsét jelöli meg legkisebb érték helyett.

Ez azt jelenti, hogy a kincstár harácsolási hadjáratra indult az örökösödési illeték dárdájával a földbirtok ellen, mert az ártatlan javaslat ezzel a sroffal a jelenlegi örökösödési illetéket éppen egyharmadával, illetéleg felével veri fel. És ezzel éppen a földbirtok, a falusi kunyhók örökössei vannak sújtva, mert ezek az objektumok nem rejthetők el, ezeknek nyilván könyvük van, míg a tresorokban meghúzódó nagytőke ezután is adó és illetékmentesen húzódik meg. Ujabb teher ez az ingatlan birtokra, a mely adózik folytonosan, fizet mindenkor, mert az el nem rejthető.

Ha csakugyan törvénykönyvbe mennek a Lukács László-féle tervezetek e tárgyban, ezek méltánytalanul súlyos terheket jelentenek főleg a kisebb hagyatéki ingatlanokra. Az ilyen megterhelés éles elletétben áll a modern törvényhozások ma uralkodó elvével, a kisebb existenciák védelmével. Amikor a családi ház védelme, az otthon mentesítés és az ezekhez hasonló szociális intézmények hangos szóval követelnek érvényesülést a magyar törvényhozásban, akkor legalább is anakronizmus a Lukács László-féle kincstári harácsolásnak törvényes utlevelet adni mert ez a családi vagyon konzerválása ellen törés megsemmisíti a családi érzéseket, a melyeket mégsem lehet odadobni a mindent megemésztő m. kir. fiskus torkába.

A javaslat egyenesen antiszociális, alkalmas arra, hogy a családokat vagyoni gyökereiben folytogassa, fokozza a földnek amugy is

jelentékeny mobilizációját, veszedelme a kisembernek, aki immár nem láthat egyebet a maga vagyongyűjtő szorgalmában, mint kincstári agenciát, amely nem viszi a másvilágra vagyonkáját, hanem otthagyja a kincstárnak, mint magasabban megilletékelhető objektumot, és ami fő, értékben ezzel megcsökkentett és egyúttal ki kezdett hagyatékot, melyet az örökösök még kevesebbe vesznek. Jogos a hitünk, hogy ez a javaslat megreked a maga útján és a magyar fel fogja ismerni, hogy kicsiny fiskális érdek minő eret akar vágni rajta.

„A husdrágaság és a magyar szarvasmarha“.*

Irtá: Dr. Szentkirályi Akos.

I.

Országos érdekű kérdés, hogy a husdrágaságot miként, milyen intézkedésekkel lehetne mielőbb enyhíteni és megszüntetni. A feladat nagyon nehéz és megoldása csak abban az esetben sikerülhet közmegegyezéssel, ha a drágaság valamennyi oka ismeretes s Jászberényi András, a kolozsvári gazdasági akadémia rektor tanára, egy olyan okkal ismerttet meg a »Pesti Hírlap« 1911. januárius 1. számában »A husdrágaság és a magyar szarvasmarha« című cikkelye rendén, mely okról eddig még nem volt szó.

Jászberényi cikkelye határozott állításai és erős érvelése miatt nagy figyelmet érdemel. Ezért is, de kivált azért, mert arra a következtetésre jut, hogy »a magyar erdélyi szarvasmarha tenyésztése« a minimumra leszorítandó — szükségesnek tartom a megjelölt cikkelyt az erdélyrészli gazdákkal, az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjaival megismertetni és ebből a célból az »Erdélyi Gazda« hasábjain egész terjedelmében közölni.

Hónapok óta számtalan közlemény jelent meg a különböző lapok hasábjain, melyek a husdrágaság kérdésével foglalkoznak. A gyűléseknek, értekezleteknek egész légiói kutatták a husdrágaság okát s igyekeztek megtalálni a módokat, melyek mellett a mai tarthatatlan állapot megszüntethető lenne. A gazdák hibáztatták a mészárosokat, a mészárosok a gazdákat, a fogyasztók a mészárosokat és gazdákat is s mindnyájan okolták

* A cikksorozat végén mi is el fogjuk mondani a kérdésre vonatkozó saját véleményünket.

Szerk.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Előnyösen teljesíti az abrakarmánycikkek, mint finom- és durva buzakorpa, szárított moslák és répaszelet, malátacsira, malomkonkoly, napraforgó- és repceolajpogácsa, melasse stb. beszerzését.

Saját érdekünkben kérjük ajánlatot.

ságot, sőt *tejinséget* hozzon létre, anélkül, hogy a gazda az ellenségei által feihányt nagy haszonból csak egy fillért is zsebre vágna.

A több millióból álló szarvasmarha-állományt máról holnapra kipusztítani és ujjakkal pótolni nem lehet. Nem volna ez célszerű azért sem, mert az importált nyugati fajták nagy átlagban nem felelnek meg a hozzájuk fűzött reményeknek. Ezt el kell ismernünk, a jövődő állattenyésztési politikánknál figyelembe kell vennünk. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a hust- és tejtermelésre teljesen alkalmatlan magyar szarvasmarhát tenyészük ki hizékonnyá és jó tejelővé. Ez vagy sikerül vagy nem s ha sikerül, beletelik 80-100 esztendő. Addig pedig nincs idő várni, mert a fogyasztókat nem lehet jó szóval tartani.

Magyarországon a szarvasmarhatenyésztés akkor lesz helyes mederbe terelve, ha az importált nyugati fajtákból keresztezés, avagy kiválasztás által rövid időn belül olyan egészséges hazai fajta állittatik elő, mely jó tejelő és jó husterelő. A magyar erdélyi szarvasmarha tenyésztése pedig leszoríttatik a minimumra. Ennek első kelléke pedig az, hogy a szarvasmarhatenyésztési körzetek megváltoztassanak s a magyarfajta marha tenyésztése csakis ott karoltassék fel, ahol más fajta sikerrel nem tenyészthető. Ez az állapot jobb lesz a gazdára nézve, amit előmozdítani nekem elsőrendű feladatom, mert hiszen gazda vagyok; de jobb lesz a fogyasztóra nézve is, ami szintén nem lehet mellékes előttem, mert hisz magyar polgár vagyok.

Jászberényi András,
gazdasági akad. rk. tanár.

Kitűnik az ide iktatott cikkelyből, hogy Jászberényi a magyar erdélyi szarvasmarhatenyésztését nemcsak a *minimumra leszorítandónak javasolja*, nem csak azt kívánja, hogy a *szarvasmarhatenyésztési körzetek megváltoztassanak és a magyarfajta marha tenyésztése csakis ott karoltassék fel, ahol más fajta marha sikerrel nem tenyészthető*, hanem egyúttal csodálkozását fejezi ki a fölött, hogy a magyar szarvasmarhának lelkes barátai nemcsak, hogy nem elégszenek meg azzal, hogy ez a fajta *csakis ott tenyésztesseék, ahol sikerrel más fajta tenyésztése nem üzhető, de teljes erővel, ellenállanak minden*

oly törekvésnek, mely a hustermelésre nem alkalmas magyar szarvasmarha kiszorítását célozza. Jászberényi szerint tehát ez az *erős ellenállás is a husdrágaság okai közé sorolandó.*

Jászberényi szakvéleménye nagy súlylyal nehezedik a husdrágaság és a magyar szarvasmarhatenyésztés kérdése mérlegének serpenyőjére nem csak azért, mert — mint fennebb is leirtam — állításai határozottak és érvelése erős hanem azért is, mert az erdélyrészi fiatal gazdanemzedék oktatására, mint a kolozsvári gazdasági akadémia tanára nagy befolyással van, és mert tagja a magyar erdélyi szarvasmarhatenyésztés rendületlen támasza, az Erdélyi Gazdászági Egylet igazgató választmányának. A magyar erdélyi szarvasmarhatenyésztés híveire háramlik most már a feladat, a mérleg másik serpenyőjébe helyezendő érveikkel bebizonyítani, hogy álhatalosan kitarva az ősi szürke szarvasmarha tenyésztése mellett: jó ügyet szolgáltak, és hogy nem tehetnek maguknak szemrehányást a husdrágaság dolgában.

Gyakorlati utmutatás a vértetű irtására.

Irta: *Jablonovszki József*, a m. kir. állami Rovartani Állomás igazgatója.

December hó közepén alkalmam volt, hogy az erdélyi vértetű fertőzést a helyszínén hivatalból megvizsgálhassam. A városi és falusi kertek bejárásakor itt-ott a sikeres védekezés örvendetes nyomait láttam, de nem titkolhatom el, hogy sok kert viszont a teljes elhagyatottság szomorú képét nyujtotta. Ez utóbbinak oka nemcsak abban rejlik, hogy a vértetű irtására kevés történik, hanem inkább abban, hogy némelyek egyrészt sok céltalan munkát végeznek, másrészt, hogy olyan eljárást alkalmaznak, a mely a vértetű elszaporodásának kedvez.

Hogy a bajban levő kerttulajdonosoknak tanácscsal szolgáljak, közölni akarok egyet-

mást egyrészt a vértetűről, másrészt az ellene való védekezésről.

Feltételezem, hogy a kerttulajdonosok a vértetűt ismerik; a ki még eléggé szerencsés, hogy e veszedelemtől mentes, az az egyes községi lelkészekben és tanítóknak tanácsadóra talál, akik neki felvilágosítást adnak, vagy legalább közlik vele, hogy erre nézve, hol kap tanácsot. Aki a m. kir. áll. Rovartani Állomáshoz (Budapest, II. Intézet-u. 1.) közvetlenül fordul, az innen is megkapja a szükséges felvilágosítást ingyenesen. Feltételezem továbbá, hogy a kerttulajdonosok tudják, hogy a vértetű csak az almafát és annak csak is fás részeit lepi meg: az öregebb fát csak akkor, ha fehér, fiatal hajtást pedig csak addig míg fája meg nem keményedett. Ha valamely fának koronájában alig van egészséges ág, vagy galy, ha gyökér nyaka tele van sebbel s ha ezenkívül a fa igen száraz és meleg helyen áll, akkor az ilyen fának a gyökere is sokszor fél méternyi mélységben, tele lehet vértetűvel. Nem hiszem, hogy az erdélyi gyümölcsösökben előfordulna ilyen eset. Magára hagyatott gyümölcsfaiskolákban, ahol a talajt gyakran kapálják, már inkább következhetik be ez az eset. A fa levelét és gyümölcsét a vértetű csak igen kivételes esetben és csak ideiglenesen lepi meg. Ez utóbbi esetben azonban a fa olyan mértékben van meglepve a vértetűtől, hogy az a rendszer tanyájáról mintegy leszorítva a levélre s a termésre (néha a nyitva maradt csészén át a magház belsejébe is) szorul. A fattyuhajtások és tősarjak szintén igen gyakran meg vannak támadva. Más gyümölcsöt (körtét, birst) és az almával rokon galagonyabokrot csak ritkán, a csontos magu gyümölcsöt pedig soha sem lepi meg.

Ismert dolognak tartom azt is, hogy a vértetű legnagyobb része csak a rákos és más sebekben telel, ahol neki sem a tél fagya, sem a nedvessége majdnem semmit sem árt. Téves

sárra vonatkozólag célszerűnek tartaná, hogy a telek a lóiskola mellett vétessék, területe pedig akkora legyen, hogy azon a marhakiállítás, lóárverés meg legyen tartható és ezeken kívül még maradjon annyi hely, hogy a gazdasági eszközöket és mintákat is el lehessen helyezni és végre egy akkora istálló legyen építhető, hogy a vásárra behozandó drágább ménnek elhelyezhetőek legyenek illő díj ellenében.¹⁸³ A közgyűlés az ajánlatot elfogadja.¹⁸⁵ Ugyancsak megsürgeti, illetőleg fontosnak mondja ki az 1846 évben az egylet legközelebbi teendőinek megállapítására kiküldött bizottság is¹⁸⁶ de a telekvásár kérdését csakhamar háttérbe szorítja Aszupatak megvétele, illetőleg egy gyümölcsös és mintagazdaság felállításának nagy kérdése.

E gyümölcsös felállításának eszméje az 1846 évi január 3-án az egylet legközelebbi teendőinek megállapítására kiküldött bizottságtól ered. E bizottság tagjai voltak id. Bethlen János gróf és ifj. Csizsár Sámuel. E bizottság mint ismeretes 1846 évi jan. 15-én terjesztette be javaslatát, amelynek 1-ső pontjában ezeket mondja: „... A kerti és mezői gazdaság emelése szempontjából ajánlja a város közelében egy alkalmas telek vételét, melyre egy szőlő- és gyümölcsiskola állittassék fel és a mely alkalmas volna nevezetesebb gabonanemek és kereskedelmi növények nagybani termesztésére, főleg a gyümölcsiskola fontos, mert ilyen nincs. De legfőképp azért szükséges,

mert Erdélyben sok helyütt nem terem meg a gabona és a gyümölcsféllel a kopár területek beültethetőek lennének.¹⁸⁷⁻¹⁸⁸ Mint e sorokból kitűnik, a bizottság egész helyesen a főszűlőt a gyümölcsiskolára helyezte. E javaslatot az 1846 évi jan. 26-án tartott közgyűlés is magáévá tette és utasította a választmányt, hogy igyekezzenek megtefelelő belső telket szerezni és forduljon a városhoz azon kéreessel, hogy a város közelében levő valamely köz-helyet engedjen át az egylet használatára, ha pedig ez lehetetlen, valamely más módon támogassa az egyletet.¹⁸⁹ A választmány e megbízás következtében 1846 évi február 11-ki kelettel a városhoz fordul támogatásért. Hivatkozik a kérés fontosságára és arra, hogy az egyesület jelen kérése nem csak a város, hanem köz ügye is. Hogy pedig az egyesület kitűzött célját csak megközelítse is, egy gyümölcs- és szőlőiskolára való megfelelő telket kér. Rámutat azután az iskola nagy fontosságára. Ha pedig a városnak megfelelő telke nem lenne, úgy más uton kér támogatást. A kérést az egyesület 1846 évi jan. 26-án tartott közgyűlés nevében Bethlen Pál gróf elnök és ifj. Csizsár Sámuel jegyző irták alá.¹⁹⁰ Kolozsvár város Tanácsa a kérés vétele után elhatározta, hogy azt közölni fogja a város

¹⁸⁷ Eredetije u. ott.

¹⁸⁸ A gabonával való kísérletek eredményére nézve hiányoznak az adatok, de Kövály László: *Erdélyország statisztikája* című műve I. 124 lap azt írja: „Honnan a földészlet körül az egy bokros rozson kívül életbe a kísérlet mezejéről alig lépett általa valami. E rozsnak ugylátszik jövője van.”

¹⁸⁹ Eredetije az E. G. E. levéltárában.

¹⁹⁰ Eredetije u. ott.

közönségével.¹⁹¹ A városi közgyűlés határozatát nem sikerült felkutatnom, de e tárgy elintézésére teljes világot vet Kolozsvár város Tanácsának 1846 évi április 1-én tartott ülésének jegyzőkönyve, mely szövege a következőket tartalmazza: „A nagyszámos városközönség az idei március 4-ről 100 szám alatt az *Erdélyi Gazdászági Egylet* 1235 szám alatti kérelme nyomán orvostanár Bara Imrétől 11769 frft. 13 kr. árban elfoglalt aszupataki exemtumos, gyümölcs- és szőlőiskola úgy, mint példánygazdaság fálállítására céljaira 6000 váltóforintért olyformán engedi át, egyfelől, hogy miután a legfelsőbb engedelem megadatik, azon summának felét akkor midjárt fizesse le, másik felét normális biztosíték mellett birja mindaddig kamat mellett, míg pénzereje annak lefizetését megengedi; másfelől, ha az egyesület felbomlana vagy megszűnne, akkor a most átadott birtok minden épületeivel, befektetéseivel a 6000 frft. letétele mellett, egyenesen a városra szálljon vissza; végre, hogy 5769 vfrft. 10 kr-ig a város mint alapító részvényes tekintessék. Mindezeknek a legfelsőbb helyeni kieszközölését a Tanácsnak ajánlja. Továbbá addig is, míg a legfelsőbb jóváhagyás leérkezne, egy évre 360 vfrft. bér mellett hasznbérbe a *Gazdászági Egylet*-nek átengedi azon executumot. Ezen intézkedésekről pedig a gazdasági egyletet megtalálóg értesítettetni ajánlja a Tanácsnak azon nyilvánítás mellett, hogy a város képviselői az egylet célját méltányolván, azt előmozdítani edes hazafiúi szent kötelességöknek eszmérik.

(Folyt. köv.)

¹⁹¹ Eredetije Kolozsvár város levéltárában.

¹⁸⁴ Eredetije u. ott.

¹⁸⁵ Eredetije u. ott.

¹⁸⁶ Eredetije u. ott.

dolog volna, ha valaki azt hinné, hogy a vértetű télire a földbe, a fa gyökerére, és tavaszszal onnan a fa derekára, koronájába, ágára vándorol. A vértetűnek erre nincsen szüksége. Kitűnően állja a fagyot és a 20—30 fokos hideg valamint még az annál is nagyobb hideg csak a némely öreg vértetű-nyának árt: a fiatal tétű és a téli tojás, valamint a téli tojásból esetleg már ősszel kikelt fiatal vértetű, télen semmit sem szenvednek.

Ismeretes dolognak tartom azt is, hogy a vértetű tavasztól kezdődőleg, amikor a fa rügyei duzzadozni kezdenek, egészen október — gyakran november haváig megszakítás nélkül szaporodik. A szárnyatlan anya párosodás nélkül eleveneket szül, amelyek melegebb időben 12—14 napos időközökben, hűvösebb hónapokban 18—20 nap alatt szintén megnőnek s hasonlóképen szaporodnak. Évenként lehet 7—8 és több nemzedéke. Ez eléggé megmagyarázza, hogy az almafát miért lepi el teljesen a legrövidebb idő alatt a vértetű. Juniusban, július elején van azonban a tétűnek szárnyasa, amely a bajt szanaszét terjeszti, de a vértetű elterjedésének legnagyobb mértékben kedvez a szél, amely a fiatal szárnyatlan, de már pelyhes hátú tetveket több kilométernyi távolságba elfújhatja. — Mindenszentek napja táján előfordul feltűnően nagy számban nagyobb testű szárnyas nőténye, amely csak néhány eleven tétűt, szárnyatlan himet és szárnyatlan nőtényt szül, ezek párosodnak s a nőtény letolja egyetlen tojását, amelyet téli tojásnak szokás nevezni, noha abból nemcsak a teletés után, hanem előtte még az őszi folyamán kelhet ki az új tétű. Az ilyen megtermékenyített tojásból eredő tétű igen termékeny és mindegyiknek sok száz (5—600) drból álló ivadéka lehetséges. Azok a vértetűek viszont, amelyek nem a téli tojásból származnak, de kedvezően teleltek, csak szerényebb mennyiségben (tizenöt-harmincával) szaporodnak. Nem mese az tehát, ha egy fiatal vértetű 7—8 nemzedéke már sok millióra szaporodik fel s a mely azután a fán valóban szivogat is.

A tulajdonképeni kár, amelyet a vértetű okoz, abban van, hogy a vértetűtől eredő sebek sohasem hegednek be, hanem egyre nagyobbodnak s ha az ember a kártevőt nem irtja, rendre száradoznak még a legerősebb ágak is. A fa betegeskedő derekába, ágaiba betelepül a szű, a kéregmoly és csak növelik a vértetűtől okozott nagy bajt. A vértetűtől meglepett fa fiatal galya és hajtása ősszel nem érik meg és télen elfagy. Ha a megtámadott fa állása kedvezőbb, vagy az illető almafajta általában ellentállóbb a vértetűvel szemben, vagy idősebb a fa, akkor a baj az, hogy a fa termékenysége és termésfejlésztő ereje szenved. A fa virágzik, köt termést, de az apróbb és kevésbé jó minőségű. Ismeretes, hogy Erdély almája, fa batul,

még a legjobb fekvésű kertekben egyharmadnyira, olykor felére kisebb, ha fája vértetűs.

Abban a hitben vagyok, hogy a kerttulajdonosok tudják mindazt, ha a vértetű irtására gondolnak. S erre okvetlenül mindig kell gondolniok, mert erre nemcsak az 1899. évi körrendelet kényszeríti őket, amely a vértetű kötelező irtását kimondja, hanem kényszeríti a saját érdekük is Minthogy a vértetű Erdélyben ma már annyira el van terjedve, hogy azt innen löbbé még a legnagyobb áldozatárán sem lehet teljesen kiirtani, de másrészt van már bizonyítékunk arra is, hogy megfelelő eljárással az almafát teljes termőerőben tarthatjuk, azért minden gyümölcskertész kötelessége, hogy ahhoz haladéktalanul hozzá fogjon.

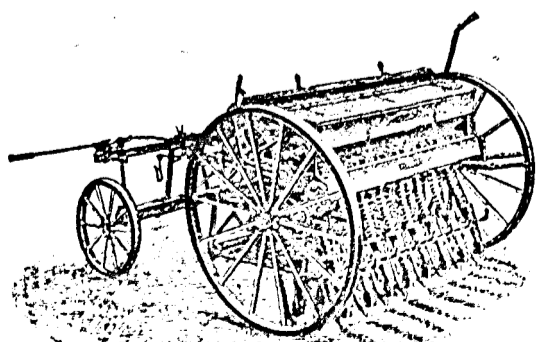
Meg kell jegyezni, hogy a mi erdélyi kertgazdáink sokkal kedvezőbb helyzetben vannak a vértetűvel, mint a magyarországiak. A mellett, hogy az almafa gyarapodására Erdélyben kedvezőbb feltételekre talál, a vértetű fejlődése meg van nehezítve és nem szaporodhatik el annyira hatalmasan, mint pl. Budapest, Temesvár környéken. Ez kedvez természetesen a védekezésnek is.

A vértetű ellen való védekezés sikerének főfeltétele egy, hogy a vértetűtől meglepett fákat, legyenek azok fiatalok, a vagy vének *mésszel*, vagy annak bármely *keverékével bemeszeln*, vagy *bemázolni nem szabad*. Sajnos, hogy ez nemcsak Erdélyben, hanem mindenütt régi és általános eljárás, amelyet azonban, nyíltan bevallva, semmivel sem lehet megokolni, de amely a vértetű ellen való védekezést a lehető legnagyobb mértékben megnehezíti, sőt lehetetlenné teszi. Azon urak, a kik Szászvárosban, Szászsebesen, Algyógyon, Déván, Nagyszébenben, Brassóban s más helyeken a helyszíni szemlében elkísértek, eléggé meggyőződhetek, hogy a fáknak a mésszel különféle keverékeivel való bemázolása a vértetű számára a lehető legkedvezőbb telelő helyet biztosított s a mellett azzal járt, hogy az így bepiszkított fán, mert egyébként, mint piszkításnak nem mondhatom, és ágain a vértetű-foltokat csak nagy nehezen lehetett megállapítani. E mázolásnak két rossz következménye van: egy az, hogy a tulajdonos abban a csalódásban él, hogy a vértetűt kiirtotta, holott a dolog ellenkezőképpen van, mert t. i. gondoskodott róla, hogy az biztonságban telehessen; más meg az, hogy a vértetűirtást ellenőrző ember, legyen az bármilyen alapos szakember, csak nagy fáradtság és időmulasztás árán győződhetik meg róla, hogy az irtás (a seb rendbehozatala) alaposan történt-e meg? E két rossz következmény azután azzal jár, hogy a sikertelen védekezés elkészeríti a gazdát s az ellenőrző hatóságban pedig felkelti azt az aggodalmat, hogy vajjon az ilyen munkával általában el lehet-e valamit érn?

Jól ismerem mindazokat az okokat, amelyek a meszelés érdekében felhozni szokás, de messze vezetne az, ha valamennyiét itt szóba akarnám hozni. A két fő indokot röviden mégis érintem. A vélemény az, ha a mésszel legjobb ellenszere a fa mohosodásának és zuzmósodásának és védelmet nyújt a téli és a tavaszi fagyok, tehát a fagyásfoltok ellen. A dolog azonban nem úgy van. A mohát és zuzmót könnyebben és teljesebben el lehet távolítani kéregkefével, vagy kéregkaparóval, mint a meszeléssel. A mésszel és a moha maradékai, amelyek a fán maradnak, legjobb buvó helyei a különféle gyümölcsfakártevőknek. A meszelés nem árt a vértetűnek, de nem más állati élősködőnek sem. A ki fiatal fájával igazán jót akar tenni, az több tavaszon át tisztogassa meg fáját kefével és mossa meg vízzel, amelyhez kevés hamulugot kevert hozzá, és csodálkozni fog, hogy a fa derekának kérge milyen szépen erősödik. Az öreg, héjkérges fán e mosás, persze hiába való, de ha zuzmós, cserepes lehámló részeit a kéregkaparóval leszedi, akkor ez százszorta többet érő munka, mint a meszelés, mert bizony a mésszel, agyaggal, hamuval, vérral, hig marhatrágyával való berondítása semmi esetre sem tisztogatása a fának. Ami a fagyásfoltokat, a fagyótól eredő repedéseket illeti azokkal szemben, a meszelés szintén nem orvoság. Ha ugyanis valamely fát csak ezzel lehetne megmenteni, akkor bizonyos, ha az nem az illető helyre való és kár minden fáradozásért, amelyet mulólagos megmentéseért teszünk. A megmeszelt fa a tél elején még fehér, de a veszedelmes tavaszi fagyok bekövetkezésén annyira lefogy perregni ez az állítólagos védőszer s a fa éppen akkor veszti azt el, a mikor erre legnagyobb szüksége volna. Miben rejlik tehát a veszedelem?

A fő tehát az, ha a fa dereka és ága állandóan tiszták legyenek.

A vértetűs sebeket az év március hó 31-éig be kell vonni az ahhoz készített *kátrány*-nyal. E kátrány lehet fa-, vagy kőszénkátrány, de használata előtt meg kell azt lassan, egy óráig melegíteni. Ezáltal sűrűbb lesz és elveszti ama alkotó részeit, amelyek esetleg veszedelmesek lehetnek. A kátrány ma már olcsó és mindenütt megszerezhető házi szer. Azt csak a szabadban s olyan helyen szabad melegíteni, ahol tűzveszedelem nem támadhat belőle. A tűz csak kis lánggal égjen, hogy a kátrány ne gyuladjon meg. A bevonandó sebet előbb meg kell tisztogatni. Nevezetesen a seb száraz szélét, elhalt kérget a fa elevenjéig le kell késsel vágni s aztán úgy kell rája kenni ecsettel a kátrányt, hogy az a kivágott seb szélén túl érjen. Ügyelni kell, hogy a seb egész területe teljesen be legyen takarva s hogy a vértetű, amely esetleg benne van, alola ki ne szabadul.

Szab., „Rekord II.” sorvetőgép

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

2024

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű gőzcséplőkészletek, benzínmotorok, resicai acélekék, Kalmár-féle rosták és egyéb talajmivelő eszközök.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
V., Budapest, Váci-körut 32. szám.

hasson, s mások ugyanoda be ne huzodhasanak. Ez a kátránybevonat tartós, lehetővé teszi, hogy a vértetű oda nem huzodhatik; védi a sebet a nedvesség ellen s az gyorsabban és szebben hegedhet be, mint a kátrányozás nélkül. Fekete színe pedig könnyűvé teszi, hogy az új vértetű fertőzést, ha az ott megismétlődnek, rögtön észrevehessük és megsemmisíthessük.

Nagy elégtételre szolgált, hogy Brassóban *Zeidner* Henrik urnál, nyug. könyvkereskedő kertjében már így védett fákat láttam és hogy az ő védekezése sokkal eredményesebb, mint a szomszédjáié. Nála a vértetűnek csak kis nyomára akadtam s azt is csak azért, mert fát szintén meszelte. Ez bizonyítéka annak, hogy a mi *Zeidner* urnak a legjobban sikerült, sikerülni fog minden más gyümölcskertésznek is.

Magától értetődik, hogy e kátránnyal csak a sebes, repedt részeket kell bekenni: a fa egészséges és ép héja tiszta legyen. De viszont ebből az is következik, hogy nemcsak a már vértetűvel borított sebeket, hanem minden sebet, származzék az a metszéstől, a ráktól, a repedéstől, a horzsolástól, a töréstől, a jégveréstől, rovarragástól, mind be kell vonni a kátránnyal. A fák tavaszi metszése, tisztogatása idején le kell szépen tőben és simán vágni az eltávolítandó ágrészt, hogy csonkán ne maradjon helyén s a simára vágott sebet azután mindég be kell kenni sűrű kátránnyal.

Ugyanez vonatkozik a fa gyökérnyakára is, ahol vagy nyul, vagy pocokrágás, vagy kaputés, de olykor kaszavágás folytán kisebb-nagyobb sebek vannak, amelyek szintén vértetvesek s ahonnan sok tősarj ered. E sarjokat innen szépen le kell metszeni s mind az új, mind a megtisztogatott régi sebhelyeket szintén be kell kátrányozni.

Elvénhedt, tönkrement fákat, amelyek koronája ágakban szegény, amelyek rosszul vagy semmit sem teremnek, ki kell vágni. Nem éri meg a fáradságot a velők való pizmogás. Jobb, ha helyükre fiatal, középmagasságú, vagy igen alacsony dereku fát ültetünk. Ez azért jobb, mert az ilyen fán könnyebben lehet a vértetűvel megbirkózni, mint a magas derekúakon. Ha teremnek, termésük csak annyi, mint a magas fáké.

Ugyanezt az eljárást követni kell a gyümölcsfaiskolában. Itt tisztán kell tartani kiváltképpen az anyafákat. Az oltóvesszőt, a szemzővesszőt sohase szedjük a vértetves fáról. Mielőtt az idegenből kapott fát kertünkbe ültetnők, meg kell azt gondosan vizsgálni, hogy vajjon az tiszta-e a vértetűtől és csak olyan fát ültessünk el, amely teljesen tiszta.

Igen tanácsos, hogy a községi hatóságok ama fákat, amelyek idegenből kerülnek, kiültetésük előtt megvizsgáltassák, vajjon tiszták-e? Némely községben, amelyben a vértetű már ott van, ez már nem nagy segítség, de mégis jó,

hogy a már meglevő bajt ne növeljük. A vértetűtől mentes községnek azonban meg kell akadályozni a behurcolást. Rajta kell lenni továbbá, hogy csak olyan almafajtákat szaporítsunk és ültessünk, amely Erdélyben a vértetűvel szemben nagyobb ellentálló erővel bírnak. Az ilyen fajták neveit még nem igen lehet felsorolni, ámde, ha valaki községében széttekint és az egyes ottani fajtáknak a vértetűvel szemben való magatartását összeveti, talál támasztó pontot, hogy az adott viszonyok között milyen fajtát ültethet?

A vértetűt nem lehet egyszerre kiirtani. A fertőzött fát állandóan szemmel kell kísérni s ha rajta új fertőzés van, rögtön ki kell azt irtani. Friss hajtásokon, ha kézzel elérhetők, csak csupasz ujjunkkal nyomjuk össze a tetűt. A fattyuhajtások legtöbbször tele vannak vele: ezeket rögtön el kell távolítani, vagy ha pl. valamely pótlás végett szükségünk volna reá, akkor feltétlenül vértetű mentesen kell azokat tartani.

Ha nyáron, vagy későbbben észrevesszük, hogy a kátrányozott sebek repedeznek, úgy a forradások mellett a vértetű ismét mutatkozik, akkor a bekenést meg kell ismételni. Egy szóval rajta kell lenni, hogy a seb sohase legyen nyitott.

Ennyiből áll az, amit a kerttulajdonosoknak a vértetű irtására tanácsolok. Ezzel nem szabadulnak a vértetűtől annyira, hogy nyoma se legyen, de elérik igenis, hogy fájuk teljes termőerőben marad. Vigyázni kell, hogy a fa lehetőleg tiszta és a sebekről mentes legyen s ezzel elérjük, hogy a vértetű ellen való védekezés is sikeres lesz.

Végezetül ne feledje senki sem, hogy mindenkinek meg kell tenni kötelességét, mert csak így lehet reményelni, hogy az általános siker el nem marad.

Sohase nyugtassuk meg magunkat azzal, hogy az ellenség, amely almafáinkat fenyegeti, csekély. Ez igaz. De ezen ellenség hatalmas nagy s a veszedelem, amely nyomából fakad, már nemcsak az almafaéletét éri, hanem veszedelemmel fenyegeti a — mindennapi kenyérünket!

„Miért üldözzük a turkesztáni lucernamagot?”

(Felelet a „Köztelek” ez idei 3. számában megjelent hasonló című közleményre.)

Cikkirő ezen cím alatt az »Erdélyi Gazda« 1910. évi 49. számában »Az orosz és turkesztáni lucernamag« felirattal megjelent közleményt vette bonckés alá. De fiatalos hévvel, mint sok más kezdő, e szerszámmal oly ügyetlenül hadonázott, hogy nemcsak a saját *felületességét* tárta fel, hanem még egy társintézményen is *igen súlyos* sebet ejtett.

Mindenek előtt meg kell jegyeznem, hogy fent jelzett közleményem tisztán csak az érdekelt kísérletezők figyelmét volt hivatva felhívni egy oly körülményre, mely esetleg döntő

lehet e kérdésben. Hogy azonban mi hozta cikkirőt oly extasisba, hogy minden objektivitás mellőzésével a személyeskedés terére lépett s teljesen megelégedkedett arról, hogy a komoly tudományos kísérletezéseknél minden momentumot figyelembe kell venni, s új szempontok bárkitől jöjjenek is, szeretettel és *higgadt agyvelővel* megfontolás tárgyává teendők — nem is sejtem.

A felületes olvasásból támadó apróbb cáfolatokból, melyek cikkirőnél oly fontos szerepet játszanak, egészen eltekintek. Nem érdemli a nyomdafestéket. Csak a főbb pontokra óhajtók kiterjeszkedni.

Cikkirő hivatkozik »Európa elsőrendű szakférfiaira«. Tisztelet és becsülés nekik. Azonban ők is véges emberi elmék s nem minden szentírás ami tőlük ered. De megnyugvással fogadjuk nyilatkozataikat legalább is addig, míg további kutatások azokat meg nem döntik. Így többek közt hivatkozik *Hiltner* müncheni mezőgazd. botanikai intézet vezetőjének a *Praktische Blätter für Pflanzenbau u. Pflanzenschutz* 1908. évi VI. füzetében megjelent cikkére, melyből a következőket idézi:

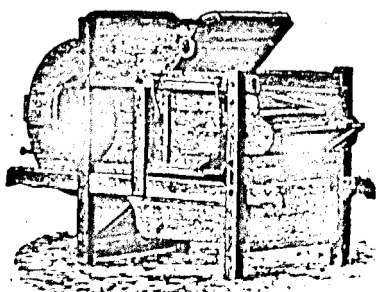
»A turkesztáni lucerna a vetés évében rendkívül csekély hozamot adott s a második évben is a valódi, kékvirágu lucernák közt utolsó helyen áll. 1908. évben a hozama jobb volt ugyan, de a bevetett terület már annyira elgyomosodott, hogy egy további hozamra a következő évben alig számíthatunk.« »Ebből az eredményből az következik, hogy a turkesztáni lucerna termesztését egyáltalában nem tanácsoljuk.«

Engedje meg nekem a »Köztelek« cikkirője, hogy én is ugyanezt a módszert használhassam a jogegyenlőség alapján, s az általa idézett s a »Köztelek« 1910. évi 25-ik számában megjelent közleményének is egy-egy cikkekcskáját idézzem, csak hogy a saját nézetem őregbitésére. Többek közt ezeket írja:

»Az állomás saját kísérleti telepén beállított kísérletnél a vetés évében a lucerna négyszer volt már kaszálható. A turkesztáni lucerna kezdetben jóval erőteljesebben fejlődött, mint a magyar es az első kaszálásra négyszer többet termelt a magyarnál és a második és harmadik kaszálásnál is némileg még fölülmulta, de az augusztus hó közepén történt harmadik kaszálás után a turkesztáni lucerna fejlődésében megállott, míg a magyar lucerna pár kisebb esőt kitűnően kihasználva, ősszel még vig fejlődésnek indult, úgy, hogy az október hó végén történt negyedik kaszálásnál a magyar lucerna termése négyszer akkora volt, mint a turkesztáni lucernáé. Az egész évi termést véve figyelembe, a turkesztáni lucerna termése körülbelül egyforma volt a magyaréval.«

Még egy idézet ugyanezen közleményből: »Niesz Péter, a törökkanizsai uradalom intézője a két lucerna kelésében szembetűnő különbséget nem észlelt, sem azt nem találta, hogy a turkesztáni lucerna ősszel hamarabb állott volna meg fejlődésében; de a turkesztáni lucernában rengeteg volt a gyom és ennek tudandó be, hogy a turkesztáni lucerna többet termelt a magyarnál, mert míg három kaszálásra a turkesztáni lucerna 1100² ölön 5710 kg. zöld termést adott, addig a magyar ugyanakkora területen és ugyancsak 3 kaszálásra 4820 kg.-ot.«

Bárhogy is kinálkozik itt az alkalom ezen adatokat a turkesztáni lucernamag javára felhasználni nem teszem meg, mert egy-két kezdő stádiumban levő kísérlet első eredményeiből következtetést levonni legalább is korai, s csak

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi ajándékainkról szíveskedjék ingyen árjegyzőket kőrní.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

a fiatal tapasztalatlan kísérletezők esnek möhön neki. Hanem ép az ellenkezőjét ebből ki-magyarázni, mint azt cikkiró teszi, t. i. a turkesztáni lucerna gyengébb terméshozamát, már a logika szabályaival is ellenkezik.

Tudtom szerint az idevágó kísérletek hazánkban az 1909. évben lettek megindítva s eddig az adatok részben a magyar, részben a turkesztáni mellett szólnak. A kísérletezés azonban sokkal rövidebb időtartamu még, mitsem, hogy abból határozott következtetést vonni lehetne, ha azt egy még oly nagy külföldi szaktekintély tenné is. Cikkiró, ha napilapot is olvas, még élénken emlékezhet Koch Robert tudóvsz szerumára, mely hivatva lett volna az egész emberiség megváltójaként szerepelni. S mit tapasztaltunk? A nagy tudosnak rendelkezésre álló töménytelen kísérleti adatai dacára, melyek a szer hatékonysága mellett bizonyítottak, a szer a gyakorlatban nem felelt meg a várakozásnak. S ily példát találunk minden téren, minden időben eleget.

Az 1910. évi közleménye végén pedig cikkiró felhívja mindazokat kik a turkesztáni lucernára vonatkozólag kedvezőtlen tapasztalatokat nyertek, hogy az adatokat vagy a »Köztelek« hasábjában tegyék közzé, vagy a magyaróvári növénytermelési kísérleti állomással közöljék azokat.

Erre bátor vagyok csak annyit megjegyezni, hogy egy komoly tudni vágyó, kísérletező ily módon nem gyűjthet adatokat, hogy tisztán csak a turkesztánira kedvezőtlen adatokat találja figyelemre méltónak, a kedvezőkre pedig ezentul már nem kíváncsi. Ez ugyan nem szószerinti idézés, de benne van a szöveg értelmében. Ha tehát az egyesek tapasztalatai ezen felhívásra cikkiróval közöltettek, azok csak kedvezőtlenek lehetnek. Ezt a módszert bővebben megvilágítani annyival is inkább feleslegesnek tartom, mert a kérdés feltevésében a felelet is könnyen megtalálható, annak értékére vonatkozólag.

Visszatérve a »Köztelek« ezidei 3. számában megjelent cikkre, a közölt kísérleti eredmények helyességét még távolról sem akarom kétségbe vonni annál kevésbbé, mert ezek egytől egyig még inkább megerősítenek azon feltevésemben, hogy itt beteg lucernával van dolgunk (amit pedig cikkiró minden áron leakart cáfolni) s csak az azokból levont következtetést nem tartom helytállóknak.

A nevezett közlemény végén leadja a cikkiró fölényes gunynyal a nagy slögert, melylyel a kegyelemldöfést óhajtott megadni s egyszersemind saját magát a közönség előtt mint rendkívül körültekinthető s óvatos szakembert bemutatni.

Nézzük meg ezt a nagy slögert szósz szerint:

»Schmidt szerint a turkesztáni lucerna jó, csak az a csoda van vele, hogy valahány ember próbálkozott vele, a kísérleti mag mindig inficiálva volt és gombabetegség tette tönkre azután a turkesztáni lucernát, amit a kísérletezők közül senki sem, még a bakteriologiában is kiváló Hiltner sem vett észre eddig, csak Schmidtnek jutott osztályrészül eme maggal terjedő és legveszedelmesebb gombafajok egyikének pusztítását a turkesztáni lucernán kimutatni!»

»E felfedezés és a hozzáfűzött következtetések azonban furcsa világításban tűnnek fel a következő, a magyaróvári m. kir. növényélet és kórtani állomás által felkérésemre Schmidt cikkének mikologiai részéről adott szakvéleményének elolvasása után:«

»Pseudopeziza Trifolii (Bernh.) forma Medicaginis (Lib.) nevű gomba nincs. Ismerjük Pseudopeziza Trifolii (Fuch) gombát, amely a lóhere, fehérhere, szarvaskerep stb. levelein él és ismerünk Pseudopeziza Medicaginis Sacc. nevű gombát, mely a lucerna, sarlós lucerna, színejátszó lucerna levelein okoz barna ragyafoltokat.«

Hát tisztelt cikkiró, ezen szakvélemény egy oly pyramidalis tudatlanságot és a szakirodalomban való teljes járatlanságot árul el,

mely nemcsak ily speciális szakintézetnek, de még egy dilettans botanikusnak sem bocsátható meg. Pedig ez az állomás kitűnően van felszerelve s annak idején európai hírnévek is örvendett. Valóban szomorú, nagyon szomorú.

Felhívom telját cikkirót oktassa ki ezt az állomást arra, hogy az általam említett Pseudopeziza Trifolii (Bernh.) forma Medicaginis (Lib.) tényleg létezik s bármely idevonatkozó modern nomenclaturában megtalálható. Leírását pedig megtalálhatja »Rabenhorst's kryptogamen Flora« című előkelő mű 2. kiadás I. kötet, III. szakasz 597. és 598. oldalán, 5123. speciés szám alatt. Itt meg fogja egyuttal találni a magyaróvári növénykörtani állomás által felemlített gombákat az elavult synonymák alatt, még pedig a legeslegutolsó helyen. Így az 597. oldalon a Pseudopeziza Trifolii (Bernh.) speciés alatt mint synonymát a Pseudopeziza Trifolii Fuckel (Symb. myc. pag. 290.), az 598. oldalon pedig a forma Medicaginis (Lib.) alatt mint synonymát a Pseudopeziza Medicaginis Sacc. (Fungi Ard. no. 90.) elnevezéseket.

Czikkiró még azt állítja, hogy a szóban forgó gomba nem támadja meg a lucernamagot. — Bocsánatot kérek, hogy ismét »Schmidtnek jutott osztályrészül« ezt megfigyelni és kimutatni, hogy igenis megtámadja nemcsak a lucerna-, de lóhere félek magjait is, még pedig nem is olyan nagyon ritkán.

Ezekből talán eléggé tiszta képét nyelhetjük annak, hogy cikkiró megbízható és illetékes forrásai mily értékűek.

Cikkirónak pedig ajánlom szeretettel, tanuljon sokat, tanuljon még annál is többet s igyekezzék idővel saját lábán járni s szokjon rá az annyira kigunyolt német pedanteriára, mely különösen a kísérletügynél óriási fontosságú tényező s így neki is nagy előnyére lesz.

Schmidt Oszkár.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Zsombolyázott csalamádé etetése fejőstehenekkel. A fejőstehenek 1000 kg. elősúlyra legföljebb 40 kg. Zsombolyázott csalamádét kaphatnak naponta, de ha nem kell az etetését erőltetünk, jobb ha csak 20—30 kg.-ot adunk belőle. Ekkora adagban etetve, csöppet sem tarthatunk attól, hogy a zsombolyázott csalamádé melléki fog a tejnek kölcsönözni, ha fejés előtt kiszellőztetjük az istállót, mert a savanyu takarmány szaga nem az állati testben, hanem az istálló levegő közvetítése útján megy át a tejre, A zsombolyázott csalamádé etetésénél nem annyira az adag nagyságára, mint inkább arra kell a fősulyt fektetnünk, hogy tiszta legyen az istálló levegője.

+ Fagyos láb. Lehet még kemény tél, ha eddig nincs is A fagy okozta daganatokat úgy gyógyítjuk, hogy szarvasfaggyut és glicerint összeolvasztjuk és esténként a daganatra kenjük. Jó a tölgyfahéjfézzel való borogatás is. Fagyos láboknak kitűnő a friss hóban való járkálás. Tarthat 5 percig. Utána rögtön ágyba kell feküdni, vagy a lábbelit felhuzva sétálni.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A hazai baromfitenyésztés fellendítése. Világszerte mind nagyobb fontosságot tulajdonítanak a baromfitenyésztésnek. Hazánkban is megindult már régen a hazai tenyésztés fellendítését célzó mozgalom és pedig akként, hogy a földmívelésügyi kormány évente nagymennyiségű nemeverű fajbaromfit oszt ki csere útján a nép között, amely így a lehető legolcsóbban jut értékes tenyészanyaghoz. Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter lényegesen kiterjesztette sőt ujabban meg is toldatta az akciót azzal, hogy külön hitelt engedélyezett a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének az állami erdőtiszték és erdőaltiszték részére kiosztandó cserebaromfiak bevásárlására. A gondolat igen szerencsés, mert ideálisabb területet, mint az erdő, el sem lehet képzelni

baromfitenyésztés szempontjából. Ha az akció ily intenzitással tovább folyik, rövid idő alatt hatalmas fellendülésre számíthatnak, csak a társadalomnak is kell gróf Serényi Bélát meg a Baromfitenyésztők Országos Egyesületet támogatni.

A rendes évi cserebaromfi kiosztáson kívül Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter ujabban 900 orpington, 5 plimut, 440 magyar tyuk, 180 fehér és bronzpulyka, 935 pekingi kacsa 540 lud, összesen tehát 3000 darab tenyészbaromfi bevásárlására adott a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének felhatalmazást. A tenyészbaromfiakat, — tyukoknál és kacsáknál 1:4 törzsekben, pulykáknál pedig 1:2 törzsekben, — állami erdőtisztéknek és altisztéknek osztják ki, úgy, hogy 180 orpington, — 1 plimut, 88 magyar tyuk, 60 pulyka, 187 pekingi kacsa, 180 lud, összesen 696 törzs (3000 darab állat) vásárlandó még be. A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete felkéri mindazokat, akik eladó tenyészbaromfi felett rendelkeznek, sziveskedjenek azokat egyenesen az állami baromfitelcpl vezetőségénél (Kövy József m. kir. gazdasági s. felügyelő, Gödöllő) bejelenteni.

Vágóhid a községekben. Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter a napokban rendeletben utasította az összes vármegyét, hogy gondoskodjanak az iránt, miszerint minden községben, ahol közbőségid nincs, egy legalább 24 négyszög méter területre kőfallyal beépített fedett vágóhelyiség létesíttessék. A miniszter rendelete szerint kivétel csak ott engedélyezhető, ahol olyan magánvágóhidak állanak rendelkezésre, mely e szükségvágóhidnál felszerelés tekintetében kielégítőbbek.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Molnár Sándor.

Álljunk meg egy pillanatra, hagyjuk el mindazt, ami köznapias és levett kalappal adjuk meg a végtisztességet egy igazi becsületes, nemeslelkű embernek, Molnár Sándornak.

Az Isten akarata, a természet törvénye előtt, fájdalommal ugyan, de meg kell hajolnunk. Meghajlunk Molnár Sándor hantjai felett is, ki munkás életének jórészét az »Erdélyi Gazdasági Egylet«-nek szentelte. 1882. év óta vezette az egylet jogügyi dolgait és ennek a kényes tisztségnek oly kiváló tapintattal és széles látkörű, nagy tudással felelt meg, hogy ezzel mindnyájunk részéről elismerést és tiszteletet vívott ki magának.

Szegény szülők gyermeke volt, de páratlan becsületessége, megnyerő, szives modora és munkássága által osztatlan szeretetet és közbecsülést biztosított magának. Tiszteletbeli alelnöke volt az ügyvédi kamarának, tagja volt a magyarországi unitáriusok egyházi főtanácsának, az E. K. Tanácsának, jogtanácsosa volt az unitaris egyháznak, Nemzeti Casinónak, a Tanítónőképző-intézetnek, stb.

Mint ügyvéd és társadalmi ember, mindig az első között foglalt helyet és olyan példaadással szolgált, hogy elismerés követte minden lépését. Élete nyitott könyv volt, melybe mindenki bele tekinthetett s amelyből csak jó és nemes cselekedetek láncolatát lehetett kiolvasni.

Azt a tevékenységet, melyet három évtizeden át az E. G. E.-ben kifejtett, megfelelően méltatnunk nem lehet, de nem is férne össze a méltó dícséret az ő szerény jellemével, fenkölt szellemével. Hosszas szenvedés után tért örök nyugalomra a föld ölébe, melyért annyit fáradozott. — Jóságos szellemét és emlékét örizzük meg lelkünkben örökre.

Gazdsági Egyesület azt az ajánlatot tette, hogy az O. M. G. E. által tizenhét éve meghonosított luxoslóvásárokat a jövedelem feléért ezentul együtt rendezze a főváros az O. M. G. Evel. Ezt a méltányos ajánlatot a székesfőváros mellőzte. sőt arról értesítette az O. M. G. E.-t, hogy a vásárokat ezentul maga a főváros saját hatáskörében fogja rendezni. Ebbé az O. M. G. E. nem nyugodott bele, hanem Jeszenszky Pál kir. tanácsos, ügyvezető titkár indítványára feliratilag fordult Hieronymi Károly kereskedelmi miniszterhez, szerzett jogainak megvédelmezése érdekében. A miniszter most döntött a sokáig húzódó ügyben s elutasította a székesfővárost azzal a kérelmével, hogy egyrészt a fővárosnak luxoslóvásár tartására engedély adassék, másrészt elutasította azt a kérelmet is, hogy az O. M. G. E.-nek adott ezen jog hatályon kívül helyezessék. A miniszter döntése alapján a luxoslóvásárok rendezési joga a jövőben is az O. M. G. E.-t illeti meg, mely ezen jogával élni is fog.

A német gazdák Magyarországon.
A németországi Mezőgazdasági Egyesület legutóbb tartott ülésén egyhangulag elhatározta, hogy ez év május hónapjában tanulmányi kirándulást rendez Magyarországra. Az egyesület legalább kétszáz jelentkezőre számít s ehhez képest az utiprogramot is huszonegy napban állapították meg. A német gazdák ittélük alatt az ország egész mezőgazdaságát tanulmány tárgyává óhajtják tenni. Szívesen néznének meg egy budapesti lóversenyt, de emellett a népies lótenyésztést is szeretnék látni. A társaság Berlinből — Bécs kihagyásával — egyenesen Fogarasra megy s onnan indul körutjára. Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter, kinek az utazásról jelentést tettek, örömmel vett hírt a német gazdák elhatározásáról s elrendelte, hogy a »Deutsche Landwirtschaft-Gesellschaft«-on az ő nevében bizottság meleg érdeklődéséről és szíves támogatásáról.

Szőlővesszők bevitel Bulgáriába.
A szófiai cs. és kir. főkonzulátus közli, hogy a bolgár földmivelésügyi kormány intézkedése folytán a bolgár kir. pénzüminiszterium a vámhivatalokat körrendeletileg értesítette, miszerint a királyságban csakis alanyul szolgáló sima, amerikai szőlővesszők vihetők be. Szerbiából, Romániából és Ausztriából a gyökeres szőlővessző-kereskedést a földmivelésügyi miniszter bármikor ellenőrizheti.

Kutyahus fogyasztása Németországban.
A kutyahus kedvelt közfogyasztási élelmicikk Németországban és az »Állatorvosi. Lapok« melléklete, a »Husszemle« mult évi 12. száma szerint emelkedett a kutyalevágás száma. 1908. évben 6361 kutyát vágtat le a Németbirodalomban, 1910. évben 6990 kutyát vágtatott le közfogyasztásra. Legtöbb kutyahust használtak el Szászországban (4602 darabot) és Sziléziában (1522 darabot).

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gy. Gy. A mezőgazdasági termékekre s így a tejre vonatkozólag is az 1895. évi XLVI. t.-c. s az ennek végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet intézkedik, melyben ki van mondva, hogy: »Tej« név alatt, minden jelzés nélkül, csakis tehéntől fejt oly tej hozható forgalomba, melynek alkotó részeiből semmi elvéve. sem idegen anyagból semmi hozzátevé nincs; eredeti minőségű s mely állászatlan, fehér vagy sárgásfehér színű, minden csikoltság vagy tarkázottság nélküli, enyhén édeskés, de semmi esetre sem savanyu ízű, nem kellemetlen szagú és könnyen folyékony; emellett birjon:

- legalább 1209 — legfeljebb 1033 fajsúlylyal;
- 28% zsírtartalommal;
- 120% szárazanyag tartalommal;
- 06—09% hamu tartalommal.

Amennyiben a tej minősége a fenti követelményeknek megfelel, az átvéőnek semmi kifogása és beleszólása nem lehet a gazda takarmányozásába. A

takarmányozásra röviden csak az van mondva a fent jelzett t.-c.-ben, hogy romlott, egészségtelen takarmánnyal esetleg ártalmas minőségű vízzel táplált fejős állatok teje általában, valamint a borjuzást vagy ellést követő 8 nap alatt fejt tej a forgalomba nem hozható.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményyt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

OB ERDING ANTAL

vízvezeték és csatornázási vállalata
Kolozsvárt, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)
Telefon-szám: 625.

Készít fürdőszobákat, closteteket, mosdó-asztalokat, új házi vezeték berendezéseket. — Továbbá készít vidéken vízvezeték szivattyú állomással vagy forrás foglalással. — Elvállal jutányos árban évi jókarban tartásokat és minden e szakmába vágó javításokat pontosan és a legjutányosabban.
2436

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulással	1,981.700.— K
Tartalékok	1,933.963.54
Összesen:	3,915.663.54
1901. évi fölösleg	90.349.— K
1902. " " "	59.782.26
1903. " " "	109.331.73
1904. " " "	72.438.23
1905. " " "	61.730.60
1906. " " "	39.243.65
1907. " " "	41.877.32
1908. " " "	81.088.76
1909. " " "	100.589.64

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzlet felelőse közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5%-os engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelelőséggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1900. év végén a tartalékok 1,933.963.54 koronára rúgnak.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.
2008

Az igazgatóság.

3

Waggonnyi szénát adhatok el.

Lapusnyak, u. p.
H.-DOBRA.

Illyés Szávin körjegyző.

2526

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő
BUDAPEST

Telefon 25—33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25—33
2278 **VII., Gizella-ut 15.**
(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Eladó

baltacim mag

métermázsánként n. 32
korona vasuthoz szállítva

Betegh Sándor

mező-szengyeli (Torda-Aranyos vármegye) gazdaságában.

2623

300-400 darab

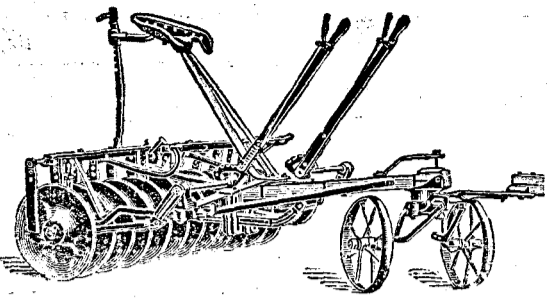
szőke mangalica, 3—4
hónapos prima malacot

megvételre keres

Szent-Iványi József

farnosi gazdasága;
u. p. Bánffyhunad.

2525

Hullámos tárcsásju tárcsásboronák

tagadhatatlan az egyedül tökéletes munkát végző tárcsásborona, mit a magyarországi gazdák számtalan elismerése is bizonyít. könnyebben jár, jobban fordít és porhanyit, mint a **homoru tárcsa**. Mielőtt homoru tárcsásboronát vásárolna, nézze meg avagy érdeklődjön a **hullámos tárcsásju tárcsásboronák** számtalan előnyei felől.

Mielőbbi megrendelést kérünk a tavaszi időnyre, mert a **kereslet** igen nagy.

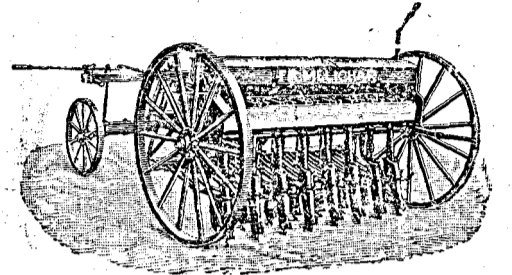
Az eredeti „**Melichár**“-féle „**Unicum Drill**“ egyetemes sorvetőgép, ugyancsak célszerű szerkezete, mint munkateljesítése tekintetében az összes többi gyártmányok között az első helyet foglalja el.

Könnyen átalakítható műtrágyának sorba való hintésére szolgáló **műtrágyaszóró készülékkel**.

Utánzatoktól

tessék

óvakodni!!!

Csak az eredeti „Unicum Drill“ a legtökéletesebb sorvetőgép.

Bächer Rudolf-Melichár Ferencz cégnél.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond**

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68-ik szám.

2015

Árjegyzék, árajánlat kívánatra bérmentve!!!

SZŐLŐOLTÁNY-ELADÁS!

Az idei esztendő a **peronosporának** óriási mód kedvezett és ez az oka, hogy az egész országban nagy pusztításokat is végzett. Ellepte nagyrészt az oltványokat és vesszőket is és aki ilyen oltványból vagy vesszőből ültet, eredménytelen lesz a telepítése.

Büszkén állíthatom, hogy összes oltványaim és vesszőim **mind egy szál peronosporamentesek** és így nemcsak kifogástalan anyagot, de hosszleltű tőkét is adok vevőimnek. Minden érdeklődőt szívesen látok, hogy ezen állításom valódiságáról személyesen győződjenek meg.

Csoda-szőlő; a legbővebben termő szőlő. 100 hektolitert terem holdanként s amellet jó zöldfehér bort ad.

Pozsonyi fehér; legújabb európai hybrid, 1 hold 70-80 hl. terem. Rendkívül buja növény s így öreg szőlőkben a **hiányok pótlására** alkalmas, már az első évben 150 cm. magasra megnő. Bora kitűnő, nem rothad, ez a jövő szőlője.

Muscat Oltoni; a legfinomabb bort termi; zamatos erős, csukorfoka október közepére 28-28 fok, igen bőséges, gyenge borok feljavítására alkalmas.

1000 gyökeres fásoltás	200 korona
1000 2 éves gyökerű fás vagy zöldoltás	220 korona
1000 gyökeres zöldoltás	180 korona
1000 sima zöldoltás	100 korona
1000 gyökeres nemes vessző	50 korona
1000 sima nemes vessző	20 korona

Szőlőoltvány legjobb fajokban.

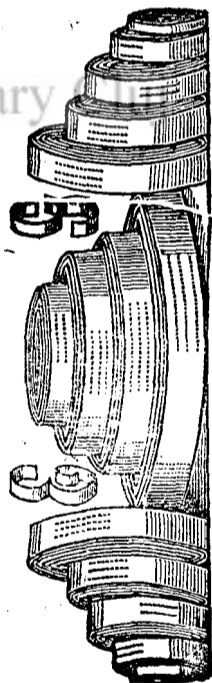
Régi szőlők hiányainak pótlására **2 éves gyökerű**, egyedül alkalmas régi telepek földözására, ezre 200 K

Gyökeres fásoltvány, ezre	180 K
Gyökeres fásoltvány szépséghibával, olyan kötelezettséggel, hogy 95% megered belőle, ezre	90 K
Gyökeres zöldoltvány, ezre	170 K
Sima zöldoltvány, ezre	90 K
Gyökeres Ripária Portális I., ezre	36 K
Gyökeres 2 éves I., ezre	40 K
Sima Ripária Portális vékony II., ezre	20 K
Gyökeres hazai nemes vessző, ezre	40 és 36 K
Sima hazai nemes vessző, ezre	10 és 8 K
legjobb fajokban , teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a káldott anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzt visszszadom.	2520

Nagy árjegyzék ingyen.

Csabagyöngye legkorábbi és legfinomabb csemegefajta még alig kapható. Szaporítani legajánlatosabb. 1 db gyökeres oltás 40 fill., 10 db 3/2 K, 100 db 32 K; 1 sima oltás 20 fill., 10 db 1-80 K; 100 db 16 K. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok. Rendelésnél az ár negyedrésze előlegül beküldendő, a többit utánveszem.

Székely I. József
GYÖNGYÖS. Szent-Urbán-templom.

Gmeiner E. gépszijgyár Brassó.

Ajánl saját gyártmányu: Elsőrendű szimpla és dupla színű rgépszijat 600 mm. szélességig.

Többféle vvaró és kötőszijat legjobbminőségben.

Elsőrendű gépszijbőröket javításokhoz minden vastag ságban.

Azonkívül szállit legjobb minőségű gép- és hengerolajokat, gőzgépek és motorok kenésére

Ajánlatok és minták megkeresésre.

2275

Eladó

1000 kat. holdas birtok,

prima termő föld, circa 600 kat. hold szántó, a többi kaszáló és legelő.

Kolozsmegyében a nagysármási földgáz forrástól 8 km.

— távolságra. —

Bővebb felvilágosítást

ad Dr. Szent-Iványi József Farnos, u. p. Bánffyhunad.

Mayfarth-féle

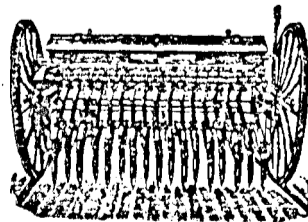
„AGRICOLA“ vetőgépek

Minta 1911

a legjobbak!

mindenféle magvaknak.

Egyforma kivetés.

Évek óta legjobban bevált. — Erőteljes, szolid szerkezet.

Legegyszerűbb beállítás és kiürítés.

Alapított 1872. **MAYFARTH PH.** és Tsa 1500 munkás.

gépgyárak, vasöntödék és gőzhámorok

BÉCS, II., TABORSTRASSE 71.

2528

Kimerítőképesárjegyzékek ingyen. — Képviselők és viszontelárusítók kerestetnek.

Orpington-fajtojások.

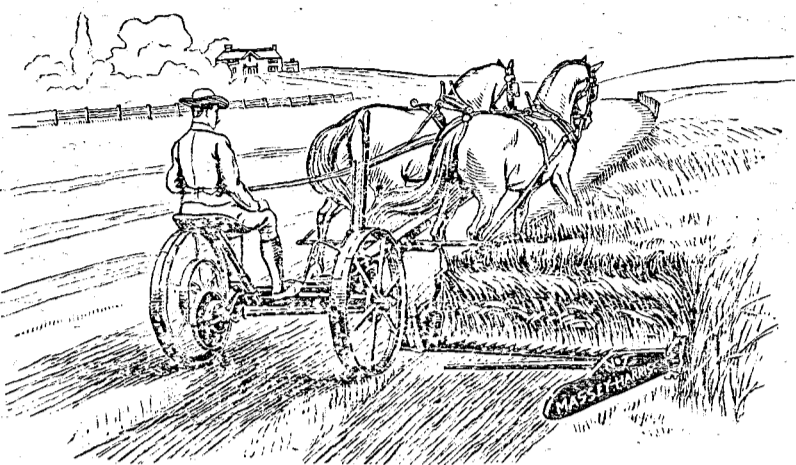
A kolozsvári állatkiállításán első díjjal díjazott

Orpington-törzs fajtojások eladó.

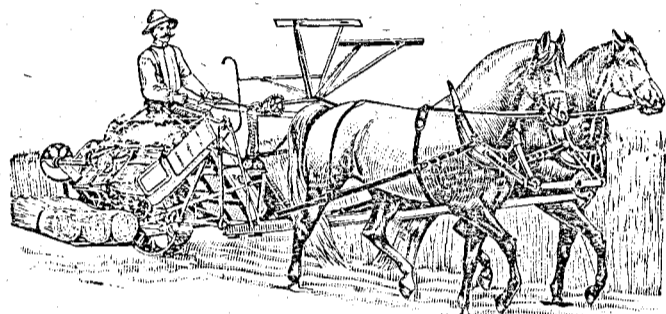
1 drb. 60 fillér. Erzsébet-út 13. szám.

MASSEY-HARRIS C^o R. T.

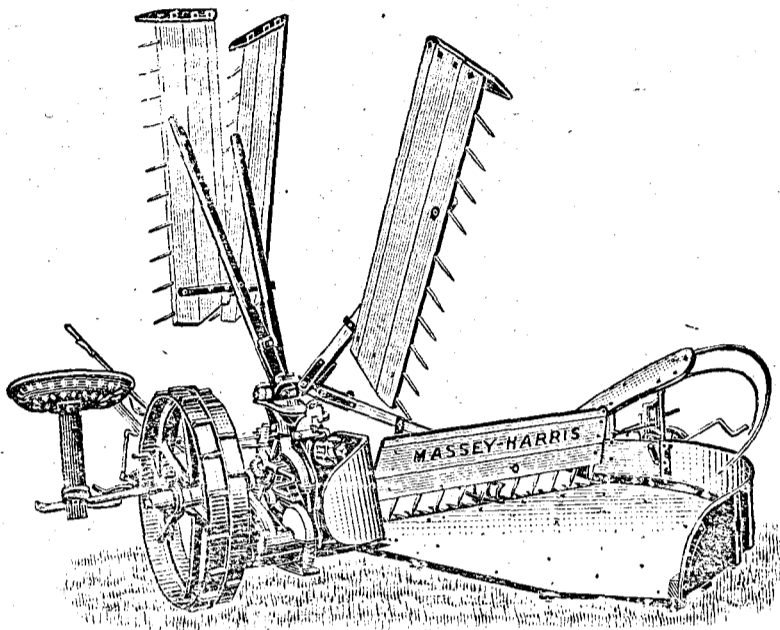
2521

A világ legjobb gyártmányai!

**fűkaszaló aratógép és föld-
:: mívelő eszközök gyára ::
TORONTO, ÉSZAK-
AMERIKA.**

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld

Massey-Harris C^o R. T. Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

☛ Telefon-szám 567. ☛

☛ Telefon-szám 567. ☛

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédő és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár. ☛

VEGYEN!

VEGYEN

Konverzionális Jelzalog-Sorsjegyet!

E sorsjegyek mindenikét kihúzzák a törlesztési húzáson és a nyeremény húzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyeremény már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképen is letehetők. Legnagyobb főnyereménye:

egy millió korona.

Húzások: minden év február 25-én, ápríl 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

☛ Részletre: ☛

egy darab 15 havi részletfizetésnél havi 10 korona
egy darab 17 havi részletfizetésnél havi 9 korona
egy darab 20 havi részletfizetésnél havi 8 korona
egy darab 23 havi részletfizetésnél havi 7 korona
egy darab 28 havi részletfizetésnél havi 6 korona
vagy letétre 20 K foglaló lefizetése után legolcsóbb kamatra.

A nyeremények azonnal a vevőt illetik.

2004

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank részvénytársaságnál

Mátyás király-tér 7 szám alatt.

A Hunyadmegyei

☛ Első Gőzeke-Vállalat ☛

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garniturájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségű kőszénről vállalkozó gondoskodik.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

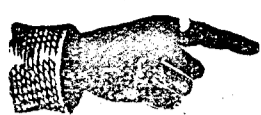
Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, IV. Molnár-utca 11.

2016

Szivattyúk és Mérlegek

== különleges gyár ==
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No. 130.
Miniraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer különlegességekből, kötszerek és betegápolási eszközök

▶ **ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK** ▶

LITKE LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyáru-vegyyszer-, pipere és illatszer üzlete Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!

Házilag készítenő igen jó LIKÖRÖK és RUMOK előállítására kitűnő FRANCIA AROMAKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely áromába 60 fillérért üvegekben árusítok.

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkörte	Megy	Rózsa
Anisette	Benedictiner	Curacao	Kávé (Mocca)	Narancs	Rum
Ananas	Cacao	Chatreuse	Kömény	Punch	Seprő
			Maraschnó	Pfefferüma	Szilviorium
					Törköly
					Vanília

▶ **Naponta 2-szer postai szétküldés!** ▶

Háztartási cikkek!

Gazdasági cikkek!

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10 - 50 éves lejáratu olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egyúttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kímélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadékul alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 % -ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetítem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiuek adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség **GOMBOS BENŐ** Kolozsvár, Ferenc József-ut 7.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége

Szőlőkezelői

vagy pedig ezzel egybekötött kisebb gazdaság önálló vezetésére

állást keres,

közép koru, kis családú, szerény igényű egyén, ki jelenleg is Kisküküllő megye legszebb szőlőtelepének kezelője s a gazdaságban mint számtartó van alkalmazva.

Állását április 1-én foglalhatja el.

Cimem megtudható a

Kiadóhivatalban.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

M. kir. szabadalm. osztályosjegyek főlárúsító helye.

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket elad és vásárol

Előleget ad értékpapirokra, folyószámlán és előre meghatározott időre

Díjmentesen bevált szelvényeket és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket, hiteleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt tűz- és betörésmentes pánccszekrényeket. (Safe Deposits.)

2017 Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Szőlő oltványokat

a legkiválóbb bor és csemegefajokban

amerikai alanyvesszőket,

Riparia portális, Monticola és Hybrid fajokban hazai

sima s gyökeres vesszőket

a legjobb minőségben szállít a saját nagy kiterjedésű, mintaszerűen kezelt telepek és szőlőgazdaságából

Ambrosi Mihály erdélyi első szőlőoltvány telep tulajdonosa

Medgyesen.

Tessék árjegyzéket kórnul.

2517

KOLOZSVÁRRA, jó helyre és jó fizetésre Irodaszolga-házmesteri alkalmazásra kerestetik

olyan nős, lehetőleg gyermektelen, 40 éven alóli, teljesen józanéletű, egészen megbízható ember, aki a kert munkában jártas

és aki az erdélyi karikás-rendszerű Szőlőmivvelésben tökéletes jártassággal bír.

Pályázati kérvény, bélyeg nélkül f. hó 18-ig beadandó.

Belépés azonnal, vagy április 1-re

Cím:

„Erdélyi Gazda” kiadóhivatala, Kolozsvár.

(x. y.)

